

Suintens disidentus ir neparenkintus žmones Sovietų valdžia tebelaiiko kalėjime ir neruošia jiems teisimų, bet nušleidžia. Įsityt, kad valdžia bijo protestų dėl įsiverzimo į Afganistaną.

BALANDŽIAI IŠ ANAPUS

KUN. GEDIMINAS BLYNAS — SOVIETINĖS PROPAGANDOS SKLEIDĖJAS?

Mūsų spaudoje dažnai keliama klausimas apie keliones į pavergtą Lietuvą. Tuo klausimu tik priviči, tiek viešai yra įvairių nuomonių, tačiau neprieštarausiantis betkokiai logikai. 1979 m. gruodžio 9 d. Klevelando DMNP parapijos šventovėje įvykęs incidentas, o vėliau dar sustiprintai pakartotas katalikų moterų draugijos susirinkime tos pačios dienos popietėje, verčia giliau pasvarstyti mūsų lietuviško vaisingumo ribas ir iš esmės panagrinėti mūsų naivumo priežastis.

Iš Lietuvos svečio teisėmis atvykęs kun. Gediminas Blynas, lankydams savo seniai matytus artimuosius Klevelande, sugėbjo išnaudoti parapijos semininkų krikščionišką laikyseną vizituojančių kunigų atžvilgiu. Gavęs progą laikyti sekmadienio Mišias, nežiūrint įsakymų parapijos vadovybės instrukcijų pamokslą apriboti dienos Evangelijos aiškinimu, prabilo į mūsų bendruomenę komunistinės propagandos žodžiu, užtikrindamas, kad visiškai tikėjimo laisvė esanti Lietuvoje, kad si biriniai išvežimai išgelbėję tautos gyvybę, kad neliginis apsnūdimas esąs pačių Lietuvos katalikų kaltė ir t.t. Jo prosovietinė propaganda nebuvo pertraukta jokių protesto mostu.

Negana to. Tos pačios dienos popietėje įvyko Klevelando katalikų moterų draugijos susirinkimas, į kurį kun. Blynas buvo pakviestas kaip svečias. Ten jis dar "geriau" pasirodė, suniekindamas bei kaltindamas "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką", kuri esanti melaginga, o jos leidėjai užsipelnę teismo bausmės. Ir niekas susirinkimo metu neprotestavo, niekas nereplikavo.

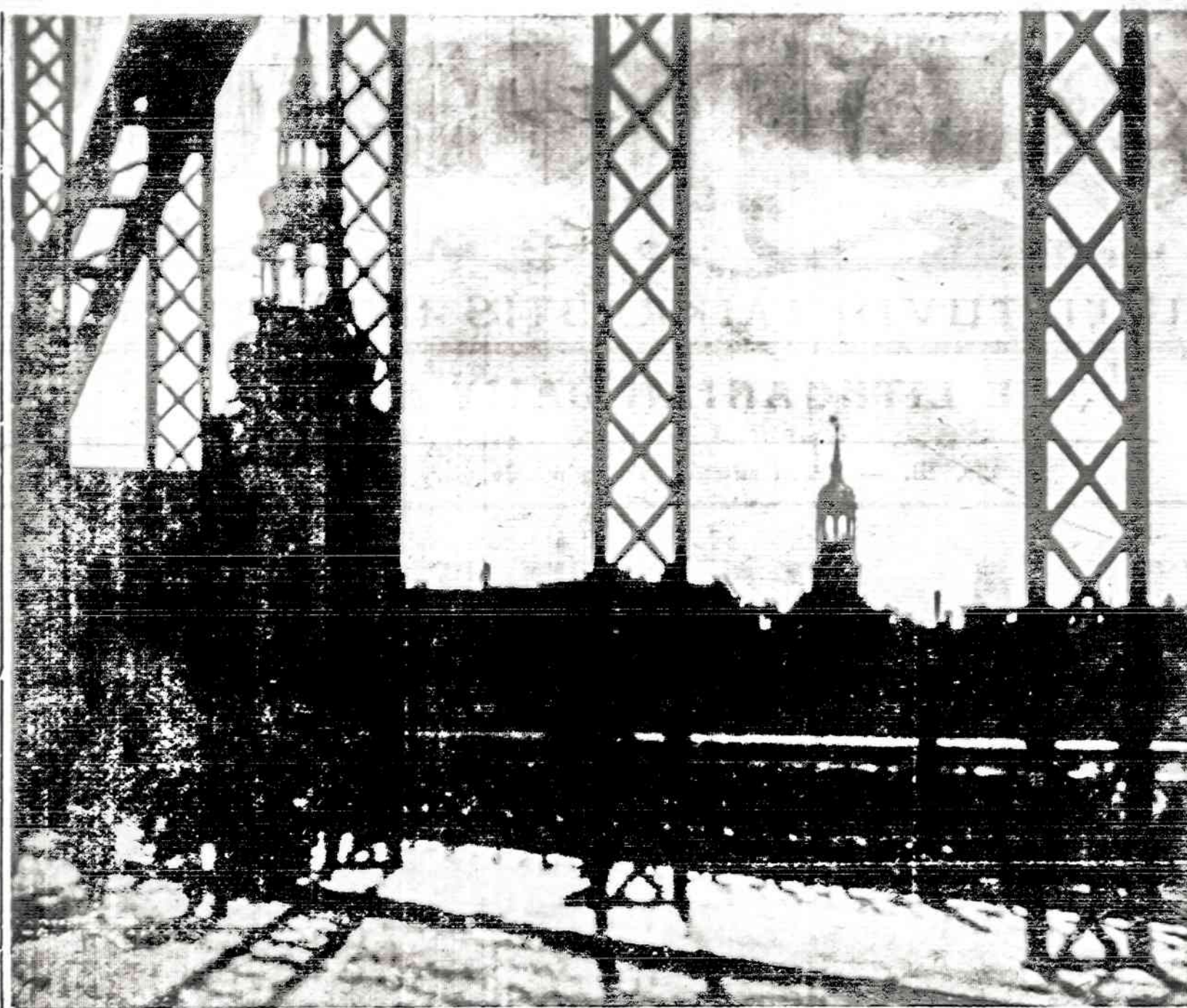
"Svečio" tikslas pasiektas. Jo misija pavyko. Nėra lietuvių pa-

nyčios Kroniką, tokie vizitai visada sukelia abejonių. Mūsų kunigų lankymasis pavergtą Lietuvą, nežiūrint kokiais pagrindais, visada man atrodo prieštaraujantis betkokiai logikai. 1979 m. gruodžio 9 d. Klevelando DMNP parapijos šventovėje įvykęs incidentas, o vėliau dar sustiprintai pakartotas katalikų moterų draugijos susirinkime tos pačios dienos popietėje, verčia giliau pasvarstyti mūsų lietuviško vaisingumo ribas ir iš esmės panagrinėti mūsų naivumo priežastis.

Iš Lietuvos svečio teisėmis atvykęs kun. Gediminas Blynas, lankydams savo seniai matytus artimuosius Klevelande, sugėbjo išnaudoti parapijos semininkų krikščionišką laikyseną vizituojančių kunigų atžvilgiu. Gavęs progą laikyti sekmadienio Mišias, nežiūrint įsakymų parapijos vadovybės instrukcijų pamokslą apriboti dienos Evangelijos aiškinimu, prabilo į mūsų bendruomenę komunistinės propagandos žodžiu, užtikrindamas, kad visiškai tikėjimo laisvė esanti Lietuvoje, kad si biriniai išvežimai išgelbėję tautos gyvybę, kad neliginis apsnūdimas esąs pačių Lietuvos katalikų kaltė ir t.t. Jo prosovietinė propaganda nebuvo pertraukta jokių protesto mostu.

Negana to. Tos pačios dienos popietėje įvyko Klevelando katalikų moterų draugijos susirinkimas, į kurį kun. Blynas buvo pakviestas kaip svečias. Ten jis dar "geriau" pasirodė, suniekindamas bei kaltindamas "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką", kuri esanti melaginga, o jos leidėjai užsipelnę teismo bausmės. Ir niekas susirinkimo metu neprotestavo, niekas nereplikavo.

"Svečio" tikslas pasiektas. Jo misija pavyko. Nėra lietuvių pa-

Rizės vaizdas iš Panemunės žiūrint

stogės Klevelande, kurioje būtų pasidalinta nuomonėmis, ieškant kaltininkų. Sudaryta biriniai išvežimai išgelbėję tautos gyvybę, kad neliginis apsnūdimas esąs pačių Lietuvos katalikų kaltė ir t.t. Jo prosovietinė propaganda nebuvo pertraukta jokių protesto mostu.

Negana to. Tos pačios dienos popietėje įvyko Klevelando katalikų moterų draugijos susirinkimas, į kurį kun. Blynas buvo pakviestas kaip svečias. Ten jis dar "geriau" pasirodė, suniekindamas bei kaltindamas "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką", kuri esanti melaginga, o jos leidėjai užsipelnę teismo bausmės. Ir niekas susirinkimo metu neprotestavo, niekas nereplikavo.

griovimas. Laikas, kad mūsų svečiai iš okupuotos Lietuvos būtų priimami tik kaip individai, kad jiems būtų sudarytos sąlygos pamatyti laisvės gyvenimo nuotakas. Nustokime vedę juos į viešumą. Uždarykite scenų uždangas ir sakyklas. Mes turime

K. STRIKAITIS

"Maža Studija" - Spaudos atgarsiai

Pirmiausiai čia bus spaudos atsiliepimai apie mano parašytą "Maža Studija", kuri tilpo "Naujienose" 93-100/79 metų numeruose. Kaip spaudoje pasirodė, ji sukėlė nemažą "ermynę" — trukmą, kurią vieni priėmė tyliai, kiti savo nuomones išreiškė asmeniškai man rašytais laiškais, o tretieji atsiliepė net gana rūšiai ir su didele neapykanta bei pagieža. Tad žinoma, kaip žemaitiška patarlė sako: "Kad ir be kailio liksi, visam svetui neitiksi".

Pirmiausiai mane užsipuolė Montrealio Aušros Vartų parapijos prablaščius — tėvas Jonas KUBILIUS SJ., kuris savo "krikščionišku atlaidumu" "Teviskės Žiburiuose" Nr. 23/79 met., "Skaitytojai Pasisako" mane priėmė tiesiog prie sienos. Iš visako, tik supratau, kad mielas prablaščius bene bus susirgęs, pasivadinusio save šventuoju, Irano revoliucineriaus mu los Ajatolia R. Chemeini liga šaudyti visus! Tai tokią "balmę" jis man įvarė, kad net nedrįsau jam atsakyti, o tai turėjo būti iš eilės. Po tokio "išgąsčio" griebiau už jo 1-jo ginklanešio Domo Jurkaus. Tai žemaitėlis, kilęs nuo mūsų šventos Kalvarijos ir nekurį laiką mokinesis Sedos progimnazijoje, kur aritmetiką dėstė ylaikiškas komunistinis Vincas Kopka. Jis, nepriklausomybės kovų metu pabėgęs į Rusiją ir 1973-tais metais Maskvoje sušaudytas su kitais iš Lietuvos patėgusiais komunistais. Vėliau D. Jurkus studijavo Vytauto Didžiojo universitete Kaune ir buvo karštas ateitininkas. Dabar gyvena Kana-doje — Montrealio mieste. Tad ir pagalvojau, kad vyrukas turėjęs tokį "gabingą" progimnazijos mokytoją-auklytąją neblogai išmokęs falsifikuoti špargalkas-popėrgalius iš kurių viena atradęs už a. a. Stp. Kęsgailos Kenstavičiaus, žmonos J. J. nos, kvartūgo, o be didelio mokslo, lokios suklustotos špargalkos, nesugalvos: ir nesurasi. Žinoma, kad tokius "dokumentus" paskelbus spaudoje nebereikia nė liūdinti, nes viskas matosi kaip ant delno.

Kaip jau anksčiau minėjau D. Jurkui mėginau atsakyti per tuos pačius "T. Žiburius" ir la-liau smulkmenų nededu. (Ma-bai švelnioje formoje, bet jie

pakankamai rūpesčių kovoje su mūsų visuomenės problemomis, ir mums tikrai nereikalingi žala nešantys talkininkai iš šalies, nežiūrint, kokių drabužių, kokio mokslo laipsnių, kokių žinojimų jie būtų prisidengę. Aurelija Balasaitienė, "T.Ž." 49 nr.

matyt pasinaudojo savo teise: "Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra"... Po straipsnio atspausdinimo dar mėginau taisyti, bet kaip tas žemaitėlis, kad sako: "Išėjo nei volnas, nei gegutė". Tai nutariau ieškoti kitos išeities. Bet matysime, kas bus toliau.

Antras, prablaščius ginkla-nešis išlindo kaip yla iš maišo, tai Londono egzilinės lenkų vyriausybės aukso kryžiaus kavali-erius Steponas Setkus gyvenan- S. Catharines, Ont., kuris per eilę metų "Neprikli. Lietu-vo" laikraščio numerius var-gino tą vargšę VLKS-gos St. Catharines skyriaus valdybą kol pagaliau "N. L." redakcija atsisakė įvairiausių šmeižtus apie Vilniaus vadavimą S-gą talpinti.

Matosi, kad Steponėlis vi-siems kerta, kaip iš mefistofe-liškos rankovės, nors dažnai ir laikraščių redaktoriai, tokiems sufabrikuotiems šmeižtams, pa-sako gana ir padeda tašką. Jeigu jau savo parapijiniam kampelyje nebesitenki, tai va-giai ir svetimame kieme ką ge-resnio belaimėsi.

Geriau mesk tuos savo "pa-arėjus" ir grąžink juos į Rau-tonų pradžios mokyklą už-baikti II-rą skyrių, gal įgaus la-giau išminties, nes Ylakiuo-se sluodamas Mikutos krautu-vėlė, per tris metus, mažai ką išmoko. Steponai, vadovaukis savo razumu, tuomet ir gautas iš lenkų auksinis kryžius bus lengviau nešioti, bet apie tai, pakalbėsime kitą kartą.

Dabar pacituosiu keletas iš-traukų iš laiško, kur pasisako-ma, dėl mano "Maža Studija" ir apie ją atsiliepiamus kitų.

1-mas laiškas gautas iš Ame-rikoje gyvenančio lietuvio, ku-ris pasisako, šitaip: "Tavo straips-nius visada skaitau su pasigė-rimu... "Maža Studija" buvo aukšto lygio žmogaus su aukš-tu mokslo. (Ačiū, tai man per-daug garbės K. Str.). Bet manau apie žydų išdavinejimą a. a. Kęsgailos, nereikėjo, nors visur buvo aiškiai matyti jo kaltė, bet jaunystės klaidos... Nors Anta-ną, Šarapnickas taisė, bet klebo-nėlio susijaudinimas, dėl liku-sios jaunos našlės nelogiškas, vaikiškas ir neteisingas... To-liau smulkmenų nededu. (Ma-no pastaba: Gal laiško autorius

gerai nesuprato mano minčių.) 2-rą laišką gavau iš vieno Lietuvoje buvusio advokato, da-bar gyvenančio Kanadoje, kuris skamba sekančiai: "Mielas prie-teliau, belaukdamas pasirodant Jūsų žadėtos antros dalies "Ma-žos Studijos" (Mano pastaba: Gal mudviejų pokalbis nebuvo gerai suprastas. Aš tik pažadė-jau atsakyti į jėgų, dėl jos kil-tų kokia nepalanki kritika. K. Str.) pastebėjau "T. Žiburiuose" Nr. 28 š. m. liepos mėn. 12 d., tulo Domo Jurkaus kritiką, Jū-sų straipsnių "Naujienose".

"T. Ž." skyriuje "Skaitytojai pasisako" (9-tas puslapis) jis apkaltina Jus fantazijų gaudy-mu, o ne tiesos ieškojimu. Anot jo, ta visa Jūsų "Maža Studija" esanti niekas kitas, kaip miru-sio išniekinimas.

Kadangi, dėl tos "Mažos Stu-dijos" yra jau pasisakę spaudoje net keli asmenys, ar nebūtų verta jiems, kaip nors atsakyti, nes tylėjimas yra kaip pripa-žinimas jų kritikos.

Kas nors iš šalies to padaryti negali, nes tai asmeniškai tik Jūs liečia, bet jeigu jau susi-komplikuotų reikalas, tai gal tada pasisakys ir daugiau skaitytojų jūsų naudai".

3-čias laiškas gautas irgi iš Amerikos, kuris skamba sekan-čiai: "p. K. Strikaiti, Skaityda-mas "Naujienas" kai kada Jū-sų straipsnius iš Kanados gyve-nimo. Jie būna labai įdomūs, dažnai pagrįžinti jomoru, dėl to juos mielai skaitau.

"Naujienų" 93-me Nr. Jūs pra-dėjote ilgą straipsnį "Maža Studija", kuri ypač man yra idomi, nes paliečia visą eilę as-menų, kuriuos asmeniškai dau-giau ar mažiau pažinojau.

Tas grąžina mintimi į tolimą praeitį; matai vėl prieš akis tuos žmones, tą mielą žemaitišką jaunimą, su kuriais teko šiek-tiek bendradarbiauti.

Prisimenu jus ir Jūsų brolių Bronių, o su a. a. Antanu, kada-gi buvome vienamžiai (vienmečiai), net gerai sudraugavome. Mielas buvo žmogus.

Jūsų straipsniai yra įdomiai parašyti ir pavairina "Naujie-nas", už tai Jums labai dėkin-gas.

Jeigu Jūsų neapsunkintų per daug, labai prašyčiau atsiųsti man po vieną kopiją fotografijų, kurias minėjote savo straipsnyje — "Naujienose", už tai būsiu labai dėkingas, o išlaidas grąžin-siu.

Dėkoju už paminėjimą mano pavardės "Naujienose" ir lin-kiu asmeniškoms laimėms ir sek-mės Jūsų darbuose. (Pasirašo)

— Jūsų Antanas Pesys. P. S. Kadangi Jūsų adreso neturiu, tai rašau "Naujienoms", kad persiųstų Jums laišką. (Inicialei) A. P."

Gavau ir daugiau, tuo reika-lu, laiško, bet jie nebe tiek reikš-mingi. Iš p. Antano Pesio ga-vęs laišką labai nustebau, nes tai senų laikų prisiminimai. A. Pesys yra istorinė asmenybė, aukštos erudicijos vyras. Bene pirmas Mažeikių miesto ir ap-skrities Šaulių Rinktinės Vadas, kuris Mažeikių apskrityje yra įkūręs nevieną šaulių būrį, jų tarpe ir 6 klasių progimnazijos moksleivių 1924-tais metais, o dabar netikėtai, po tiek metų, ir vėl susitikome, kad ir per laiškus. Tai būkime dėkingi "Naujienoms", kurios mus su-grąžino į tokią tolimą praeitį, kur mažai kas bebūvo minima, o juk tai istorinis dalykas. Ne-priklausomos Lietuvos kūrimo-si metu jis, Mažeikių mieste ir apskrityje, buvo visiems gerai žinomas ir pažįstamas.

Dabar, pirmiausiai apgaile-s-tauju, kad negalėjau išpildyti p. A. Pesio laiške minimo pa-gaidavimo, nes susidarė nuostā-biai įdomi klūtis ar kaip kitaip pavadinus — mažas "stebū-k-las".

Gavęs laišką iš p. A. Pesio su-sirūpinau jam pasiųsti prašo-mas fotografijas, kurios buvo aprašytos "Naujienose" 3-Laišką parodžiau lietuvių parapijos k-to nariui J. Demereckui ir abu stebėjomės, kad atsidaro buvęs Mažeikių Šaulių Rinktinės va-das. Abu pasiskaitėme "Naujie-nose" (kurias gauna ir mūsų parapijos klebonas) rašytą ma-no straipsnį "Maža Studija", kur peržiūrėjome ten minimas foto-grafijas apie steigimą Mažeikių moksleivių šaulių būrį. (Bus daugiau)

NAUJAS DEVENIŲ KULTURINIO FONDO LEIDINYS

Lietuvių enciklopedijų leide-jas J. KAPOČIUS šiuo laikų spausdina "Bostone, naująjį Lie-tuvos žemėlapi, kurį paruošė J. ANDRIUS, gi leidžia DEVE-NIŲ KULTŪRINIS FONDAS. Tai bus neperdidelis, bet gana smulkus, trijų spalvų, su atspal-viais Lietuvos valstybės žemė-lapis, skirtas lietuviškoms še-i-moms, bei jaunimui, geriau pa-zinti savo tėvų kraštą.

Kadangi išleisto 1956 m. Liet-Enciklop. leidyklos Lietuvos žė-mėlapiu laida jau visa išparduo-ta, tai šį DEVENIŲ KULTŪRI-NIO FONDO paslauga užpildys atsidursią spragą.

© 1980 HAIL Beauty Supply, Inc.

Great American Dream Machine.

America is the place that is made out of dreams. And, U.S. Savings Bonds have been helping to make happy dreams come true for years. Now, Bonds mature in less than six years. That means your dreams can come true faster than ever before. You can buy shares in your particular dream by joining the Payroll Savings Plan where you work, or the Bond-a-Month plan where you bank. Before you know it, your American dream will be a reality.

Now U.S. Bonds pay 8 1/2% interest when held to maturity of 5 years, 10 months (4% the first year). Bonds are replaced if lost, stolen, or destroyed. When needed they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

Take stock in America. Now Bonds mature in less than six years.

Everyone has chain fever and we've got the selection and prices to prove it. All styles... all widths and lengths... all great value and all

in 14k gold from Italy 40% off

14k Gold Charms — 30% off

14k Gold Earrings — 30% off

14k & 18k Religious Medals — 30% off

HAIL Beauty Supply, Inc. 3221 W. 63rd St.

Pastabos iš tolo

Džiaugiuosi, kad kaip spaudos ir radijo bendradarbiui, šiame, Klaipėdos sukilimo — sausio 15-tosios sukakties minėjimo proga, pasisekė gauti pareiškimą — kalbą paties svarbiausio Mažosios Lietuvos klausimų autoriteto prof. Martyno BRAKO, kuris yra Mažosios Lietuvos Rezistencinio Sąjūdžio pirmininkas, nežiūrint jo kitų pareigų kitokiųse komitetuose, sambūriuose, veiksmuose ir t. t.

Ta, čia spausdinama kalba, pirmiausia buvo paskelbta per radiją — Los Angeles lietuvių koso radio valandėlės programoje, kurią aš pravedžiau ir dėl to dabar savo pastabose „Naujienuose“ — perduodu tekstą netik prof. Martyno Brak'o kalbos, bet ir mano įvado tą kalbą (ir prof. M. Brak'o klausytojams pristatant, Klaipėdos sukilimo minėjimo proga — sausio 12 d.

Mūsų gyvenamo laikotarpio Lietuvos istorijoje yra daugiau tamsių negu šviesių momentų, kuriuose mes esame išgyvenę. Pagal Vincą Kudirką — sėmami stiprybės iš praeities, minime daugiausia du tokius, pačius šviesiausius istorinius įvykius: pirmasis — 1918 metais Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo paskelbimas — tą įvykį minėsim ateinančio vasario mėnesio 17 dieną, gi antrąjį — Klaipėdos sukilimo laimėjimą 1923 m. sausio 15 d., ko pasekoje ta Mažosios Lietuvos dalis buvo prijungta prie Lietuvos, minime dalinai šiandien, šios valandėlės programoje ir rytoj — parapijos salėje, apie ką daugiau ir smulkiau, kiek vėliau šioje valandėlėje.

Kaip žinote, per eilę metų čia veikianti Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugija yra surengusi labai sėkmingus to įvykio minėjimus, kuriuose apie Klaipėdą ir Mažąją Lietuvą iš viso yra kalbėję netik čia, mūsų kolonijoje gyvena, su Mažosios Lietuvos padėtimi gerai susipažinę intelektualai, kaip pavz. profesoriai Kazys Alminas, Jonas Kupronis, Or. J. Jurkūnas, pulkininkas Jonas Andrašiūnas, rašytojas Juozas Svaistas ir kiti

— bet ir atvykę iš toliau, kaip pavz. kunigas Ansas Trakis iš Čikagos.

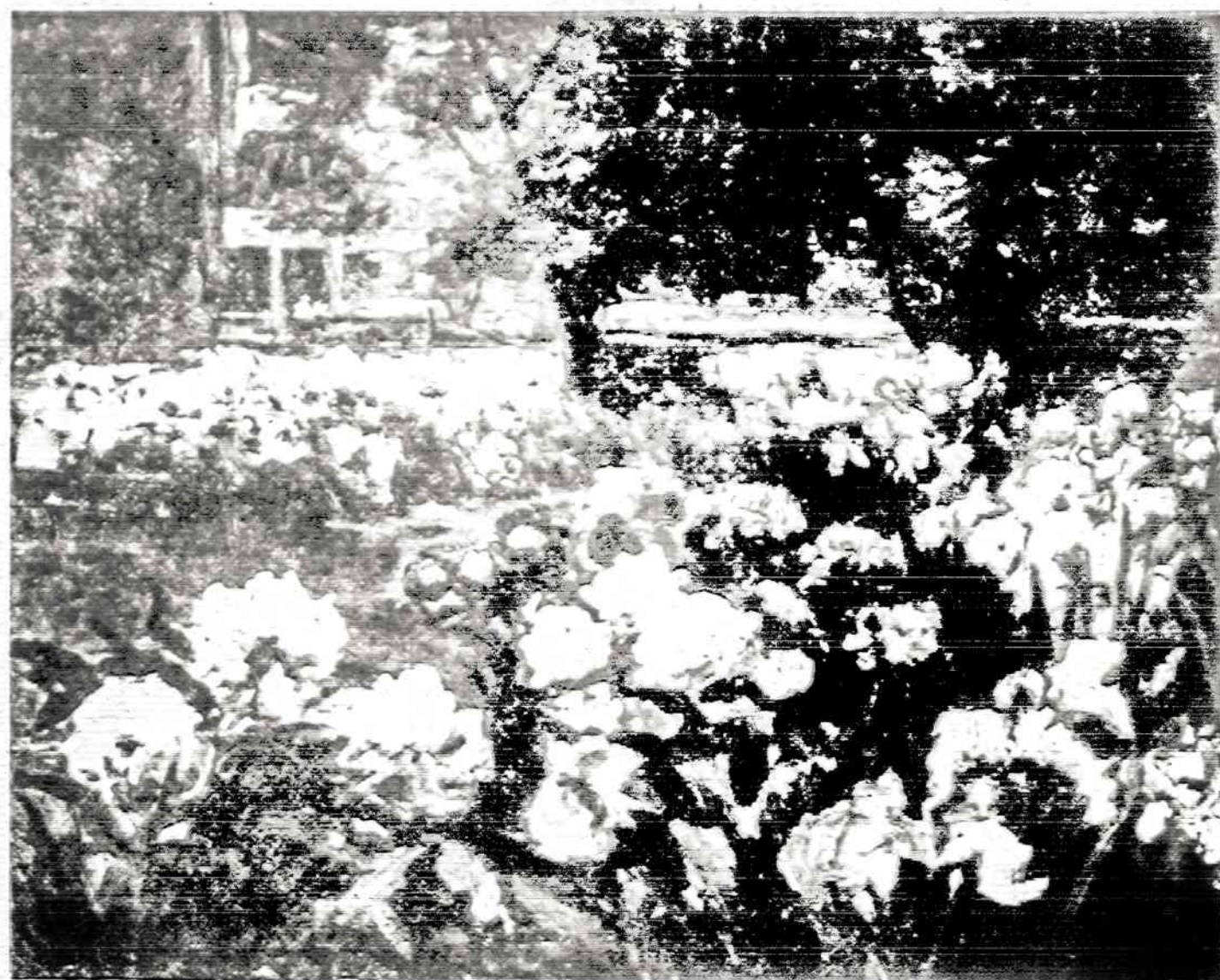
Nuo pat 1952 m. jeigu neklystu — nebuvo praleista nei viena radijo valandėlės programa — kurioje nebūtų buvęs tas labai šviesus mūsų istorijoje Klaipėdos momentas atitinkamai paminėtas. Per tuos 28 metus — Klaipėdos minėjimą net 20 kartų, sukakties proga, tai padaryti per radiją buvo suteikta proga man.

Klaipėdos ir iš viso Mažosios Lietuvos klausimas šiandien yra atsidūręs visai kitoje tarptautinės politikos vyksmo plotmėje — negu jis buvo anais, laimingais mūsų gyvenimo nepriklausomoje Lietuvoje laikais. Tas, Mažosios Lietuvos likimo, klausimas, besiniaukiant pasaulio politiniams horizontams, reikalauja ypatingo mūsų dėmesio, o šia, minėjimo proga, paprasčiau tuo reikalu pasisakyti Mažosios Lietuvos Rezistencinio Sąjūdžio pirmininką prof. Martyną BRAK'ą, kuris negalėdamas pas mus atvykti, nei savo kalbą užrašė, o — ją atsiuntė rašytu žodžiu, kurią aš perskaitysiu. Prof. Martynas BRAK'as yra senas klaipėdiškų lietuvių giminės nuo senų laikų kovojusios už lietuvių Mačojų Lietuvoje atstovas, pats, mūsų laikais daug įvairiose srityse veikęs Klaipėdoje yra vienas iš nedaugelio klaipėdiškų lietuvių intelektualų — išaukęs, subrendęs, išsimokslinęs ir savo pasauliui, ležiūroje nusistovėjęs jau mūsų — Klaipėdos Lietuvoje — laikais. Štai dabar to tauraus klaipėdiško lietuvių patrijoto rašytas žodis — šiai radijo valandelei, kurį dabar prof. Martynas BRAKO varu skaitau:

PROF. M. BRAKAS

„Lietuvos santykių su Prūsija istorinė raida per šimtmečius lėmė du, vienas su kitu natūraliai susiję veiksniai: svetimų Prūsijos žemių valdovų grėsmė Lietuvos valstybei ir Prūsijos bei Lietuvos lietuvių ilgesys gyventi vienos, savos valstybės sudėtyje.

1923 metų sausio mėnesį vos

M. Šileikis

Gelynuose

atkurtai Lietuvos valstybei tada lenkų-prancūzų intrygų pinama grėsmė buvo pašalinta, o prūsų lietuvių — kiek jų tada gyventa Klaipėdos krašte — tapo Lietuvos valstybės pilnateisiais piliečiais.

Tais dvejais laimėjimais lietuvių džiaugtis galėjo, deja, tik neilgai.

Šiandien Klaipėdos kraštas palaidotas Lietuvos valstybės griuvėsiuose, ant kurių įkurta Tarybinė Lietuva lietuviui surūšinti. O Prūsų Lietuvos Pietuose, ant vokiškų Rytprūsų griuvėsių, rusų pastatyta nauja tvirtovė, gresianti Lietuvai iš Kaliningrado, kaip savo laikui, nuolatine agresija iš dar ir šiandien teberiošiančių vokiečių kryžuočių pilių.

Puoselėti broliško apsiungimo romantiką sausio 15-tos minėjimais, kaip tai buvo daroma, šiandien kasžin ar bėra prasmės? Nemuno šiaurėje prūsų lietuvių beliko tik saujelėte o pietuose, turbūt, jų nebėliko net nei vieno. Gi grėsmė iš Kaliningrado šiandien vėl nemažesnė — kaip kadaise iš Karaliaučiaus.

Rusiškas „Kaliningradskaja Oblast“ vardas naujai tvirtovei parinktas ne vien tam, kad savo svetimumu simbolizuotų krašto istorinės raidos lūžio radikalumą, bet ir tam, kad visam pasauliui, o ypač kaimyninei lie-

tuvių tautai, akivaizdžiai būtų pademonstruotas naujos galytės išpušingasis svoris, toli nu-keltas į plačios rusų imperijos vakarus sauleidžio link ir supantis bauginamus lietuvių iš visų pusių.

Nebėliko lietuviams nei valstybės, nei jos militarinių bei politinių apsigynimo priemonių. Padėtis ypatingai rimta dar ir dėlto, kad sovietinės genocidinės politikos tiesioginių taikinių yra tautinis lietuvių sąmoningumas, kad, be jo, Lietuvos beliktų tik geografinė sąvoka.

Kokios, tokioje lemtingoje padėtyje, yra lietuvių kovos prieš mones? VYDUNAS kadaise rašė: „... lietuvių tautos gyvenimo būklė, padarė, kad (lietuvių) ištisais amžiais turėjo ginti savo savigumą. Todėl jam liko rūpintis vien tuo, kas žmogaus kultūros yra svarbiausia, būtent — vidinių žmogaus gyvenimo ir jo taurumo“.

Prof. Martynas BRAKAS savo kalbą baigia tokiais labai reikšmingais žodžiais: „Tegul „Kaliningrado Oblasto“ įkūrimas būna iššūkis į visų taurių lietuvių žūbtūtinę idėjinę rezistenciją prieš medžiaginę rusų pergale, kad lietuvių tautą neišliktų senųjų prūsų likimas“.

Tiek prof. Martynas BRAKAS — šia proga.

Balfo sukaktuviniams metams praėjus

Kilnų tikslų organizacija Balfas praėjusiuose metuose atžymėjo savo veiklos 35 metų sukaktį. Visos Balfo veiklos ir saviem broliam artimo pagalbos čia neįmanoma išminėti. Prisiminkime tik didelę tautos dalį, pabėgusią nuo komunistinio teroro ir dar karui vykstant

Glazė jau keliolika metų keliauja po pasaulį, turi didelį patyrimą turizmo propagandos srityje ir dėlto nestebėtina, kad ir Kinijon jis buvo pasiūstas pirmasis.

Alg. Glazė, vykstantį Kinijon per Japoniją, Tokyo pasitiko Kinijos valdžios atstovų (turizmo reikalams), kuris painformavo apie kelionę po Kiniją. Kiniečiai valdininkai, kalbą angliskai, lydės Alg. Glazė jo kelionėje po Kiniją ir teiks jam reikiamą informaciją — kokių tik Alg. Glazė ras reikalo gauti. Grįždamas iš Kinijos Alg. Glazė porai dienų „atsikvėpti“ stebėlis HONG KONGE, kur jau kelis kartus yra lankęsis ir ten jaučiasi visai patogiai.

Būčiau neteisus nepaminėjęs, kad Alg. Glazė, kaip lietuvis, dalyvauja ir lietuviškame gyvenime — jis jau daug metų yra Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugijos pirmininkas Los Angeles. Kaip gerą draugą — palydėją Alg. Glazė tolimon ir meži-monomon kelionė Kinijon, kuria proga gavau jo pažadą, kad kai grįž — duos man išsamų pasikalbėjimą spaudai apie tai ką Kinijoje matė ir girdėjo. Mano pažadas „Naujienuose“ kaitojam...

BIRUTĖ GALDIKAITĖ INDONEZIJOSJE

Visai atsitiktinai Los Angeles aerodrome palydint Alg. Glazė Kinijon — pastebėjau į lėktuvą einančią Birutę Galdikaitę ir spėjome pasikeisti vos pora žodžių: vyksta atgal Indonezijoje, kur jau eilę metų dirba mokslinį darbą tyrinėdama orangutanų gyvenimo būdą. Dabar Birutė ten, džiunglių stovykloje, vėl išbus vienerius metus su savo „mokiniais“, kuriuos moko „kalbėti“ judesiais.

atsidūrusią Vakaruose. Į čia atvykus jau patiems teko matyti Balfo rūpestį ir atliekamus darbus reikalingiems pagalbos.

Balfo rūpesčiai ir darbai dar ir dabar nesibaigia, nes nemažėja ir savų brolių reikalingų pašalpos skaičius. Ypač pavergtoji tėvynė, Sibiro vergijoje, komunistiniuose kalėjimuose ir be globos paliktu jų šeimų. Be to, kaip nors išsprukę ir čia, vakaruose, vienas kitas atsiranda. Balfas ir jiems, bent pradžia, suteikia paramą.

Kaip matome iš spaudos, kur tik yra lietuvių, šios kilnios organizacijos 35 metų veiklos sukaktis visur buvo atitinkamai paminėta. Ypatingai Chicago, kur ir lietuvių bene daugiausia yra. Šią sukaktį gražiai atžymėjo. Vasarą buvo surengta linksma gegužinė, o gruodžio 9 d. iš Clevelando pakviestas Čiurlionio ansamblis davė puikų koncertą. Tai buvo dvasinis pokylis.

Didelę Chicago lietuvių kolonijoj ir Balfo darbuotojų atsiranda gražus būrelis. Ilgametis apskrities pirmininkas yra Valerijonas Šimkus, su visa eile nuosirdžių bendradarbių, kaip Jonas Jasaitis, Vaitkevičius, Mačkevičius, Džirvonas, Zilskai, Beleišytė, Al. Daukuvienė, Andriukaitis, Čepaitis ir daugelis kitų. Be to, prisimintini Balfo globėjai. Dabar jau ne pirmi metai Balfo Vajų globoja Midland Taupymo ir Skolinimo bės prezidentas Frank Zogas. Balfo piniginiu vajuos aukų rinkime dalyvauja virš šimto rinkėjų. Globėjai be savo aukos, vajui prasidedant ir jam pasibaigus, aukų rinkėjus ir kitus talkininkus visada pavašina. Ta proga Balfo apskrities vadovybė padaro išsamius pranešimus. Pasisako ir skyrių valdybos.

Balfė nėra jokių susiskaldymų ir bereikalingų ginčų. Visus jungia pagalbos vargstančiam broliui idėja. P. Venclova

PATS SKAITYK IR DAR KILTUS PARAGINK SKAITYTI DIENRAŠTĮ „NAUJIENOS“

KNYGOS ANGLŲ KALBA

J. Jasaitis, A KISS IN THE DARK. Piktantiškų ir intymų nuotykių aprašymai, palaidi iš gyvenimo. Lengvas stilus, gyva kalba. Straizai 150 psl. Kaina \$2.50.
Dr. Juozas B. Končias, HISTORY OF LITHUANIA. Lietuvos istorijos santrauka nuo pat senųjų amžių iki pokario metų. Vidutinio formato, 142 psl., kainuoja \$3.00.
Dr. Juozas B. Končias, VYTAUTAS THE GREAT. Istorinis DLK Vytauto biografinis portretas, palaidantis to laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją 211 psl. Kaina \$3.00. Kietas viršelėlis \$4.00.
Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atidankius 1 Naujienuose arba atsiuntus čekį su pinigine perlaide.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, IL 60608

TRYŠ NAUDINGOS KNYGOS

DABAR LAIKAS ĮSIGYTI ŠIAS NUPIGINTAS IR LABAI NAUDINGAS KNYGAS:

- 1 — Leonardo Šimučio AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA 500 psl. Kieti viršeliai \$5.00
- 2 — Prel. J. B. Končias ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS. 494 psl. Kieti viršeliai \$5.00
- 3 — Henriko T. Tamašausko LIETUVIŠKASIS PAMARYS 340 psl. Minkšti viršeliai \$6.00
Su žemėlapiu, daug paveikslų.

ČEKĮ PRASOME PASIŪSTI, PRIDEDANT 50 CENTŲ UŽ PERSIUNTIMĄ, TOKIU ADRESU:

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

Id yur node
stuffed up?
Get instant relief
with BENZEDREX
INHALER

nasal decongestant

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• RUPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SAL-DUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šiokiadieniai nuo
9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadeniai nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinininkas

Tel. 476-2206

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

NAUJIENOSE GALIMA GAUTI NEPAPRASTAI ĮDOMIUS GYDYTOJO, VISUOMENĖS VEIKĖJO IR RAŠYTOJO ATSIMINIMUS

Dr. A. J. Guseno — MINTYS IR DARBAI, 250 psl. Išeidėjęs 1908 metų įvykių, Jablonacke ir Totoraičio laimės dienas ir smulkią rėpimą.

Dr. A. J. Guseno — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietas viršelėlis, vietoje \$4.00 dabar tik \$2.00. Minkštas viršelėlis tik \$1.00.

Dr. A. J. Guseno — AUKŠTA KULTūra — ŽIAUROS ŽMONĖS. Kelionės po Europą įspūdžiai. Dabar tik \$2.00.

Kelionės po Europą įspūdžiai, atsiuntus čekį arba money order, prie nurodytos kainos pridėdant 50c. persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Turime po kelias RETAS KNYGAS

1. Kun. M. Valadkos UŽ LAISVĄ LIETUVI Minkšti viršeliai, 410 psl. \$10.00
2. V. Biržiškos SENOVES LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I ir II dalis. Minkšti viršeliai \$10.00
3. A. Ambrosės CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA. Minkšti viršeliai \$15.00
4. J. Laukio ORAKULAS. 414 psl. Minkšti viršeliai \$10.00

Čekį reikia išrašyti:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St.
Chicago, Ill., 60608

Pridėti dolerį pašto išlaidoms.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone 421-6196

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980	pusei metų	\$22.00
Subscription Rates:	trims mėnesiams	\$15.00
	vienam mėnesiui	\$ 4.00
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year; other countries \$48.00 per year.	Kanadoje:	
	metams	\$45.00
	pusei metų	\$24.00
	vienam mėnesiui	\$ 5.00
25 cents per copy	Užsieniuose:	
Nuo sausio pirmos dienos Dienraščio kainos	metams	\$48.00
	pusei metų	\$26.00
Chicagoje ir priemiesčiuose:	Naujienuose eina kasdien, išskiriant	
metams	sekmadienius. Leidžia Naujienu Ben-	
pusei metų	drovė, 1739 So. Halsted St., Chicago,	
trims mėnesiams	IL 60608. Telef. 421-6100.	
vienam mėnesiui	\$5.00	
	Pilnais reikia siųsti pašto Money	
metams	\$40.00	
metams	Orderiu kartu su užsakymu.	
NAUJIENŲ raštinė atidaro kasdien. Išėjimas sekmadieniais, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.		

Spaudžia Maskvą

Sovietų maršalams, pasiryžusiems paversti visą pasaulį, labai lengvai pavyko, galima sakyti visai be mūšio, užimti visą Afganistaną. Pirmieji Sovietų lėktuvai įsiveržė į Afganistaną gruodžio 24 dieną, Sausio 13 dieną rusų atvežtas "prezidentas" Babonas Karmal jau paskelbė apie galimybę atšaukti Sovietų karo jėgas iš Afganistano.

Pastebėjęs kokių baisių nepasitenkinimą sukėlė Sovietų divizijų įsiveržimas į Afganistaną, Karmal paleido antį apie Sovietų karo jėgų atšaukimą iš Kabulo ir kitų strateginių vietų. Prieš Sovietų karo jėgų įsiveržimą į Afganistaną, Kabule ir kitose vietose veikė Sovietų agentai, ruošiantieji dirvą krašto pavergimui. Afganistaną pasiekusieji Sovietų agentai nėjo prie Afganistano darbininkų, ar agrarų. Komunistams įsitvirtinti Rusijoje buvo reikalingos Petrogrado organizuotos darbininkų tarybos, bet per kitus užkariavimus komunistai darbininkais jau nesiremia. Rusams rūpėjo kariai ir galia turintieji turto liai.

Iranui pavergti Sovietų agentai naudojo tikybinių Chomeinų, o Afganistanui pavergti rusų agentai priėjo prie kariuomenės štabo viršininko. Rusai jį panaudojo perversmui padaryti.

Štabo viršininkas, išsūdęs buvusią vyriausybę ir įtakingesnius valstybės narius bei jų šeimas, kraštui valdyti jis pakvietė komunistų partijos narį Non Tarakį prezidento pareigoms. Jis buvo pamokytas, tarnavo Afganistano ambasadoje JAV-bėse, pramoko anglų kalbos, susipažino su papročiais, kuriuos norėjo panaudoti Afganistanui pertvarkyti. Iš Washingtono grįžęs Tarakis nustebė tokioms didelėms pareigoms ir būsimam dideliu darbu. Kad darbas būtų lengvesnis, štabo viršininkas patarė Tarakiui policijos vadu paimti buvusį mokytoją Fezidalį Amin, taip pat buvusį komunistą. Pastarasis viešai pasikvietė šešis rusų specialistus Afganistano policijai pertvarkyti. Tie šeši patarėjai ne tik Kabulo policijai pertvarkė, bet ir valdyti padėjo. Pirmo eilės policija likvidavo buvusį štabo viršininką, padariusį perversmą ir atidavusį valdžią dviem komunistams.

Netrukus policijos vadas Amin likvidavo prezidentą Tarakį ir pats pasiskelbė krašto prezidentu.

Sovietų agentai, pertvarkiusieji krašto policiją, įsakė Aminui pakviesti Sovietų karo jėgas kraštui administruoti, o kai jis suabejojo tokio įsakymo praktiškumu, rusų agentai likvidavo "prezidentą" Amin ir visą jo šeimą. Kraštas keturias dienas buvo be prezidento, bet iš prezidentūros valdė rusai patarėjai, nutylėdami apie prezidento nužudymą. Sovietų karo jėgų pakvietimą ir parvežimą "viceprezidento" Babono Karmalo iš Čekoslovakijos ir paskyrimą jo prezidento pareigoms. Kraštan veržėsi rusai pagal "prezidento" prašymą, o kariuomenė, policija ir visuomenė nieko nedarė, nes niekas jiems neįsakinėjo.

Sovietų agentai 6 metus dirbo, kol užmezgė pažintis ir paruošė dirvą perversmui, valdovų išnaikinimui ir 17 milijonų žmonių pavergimui. Kada darbas buvo paruoštas ir į atsakingas vietas pasodinti reikalingi žmonės, perversmą suruošti buvo nesunku. Dar lengviau rusams buvo įsiveržti į krašto vidų, užimti Kabulo aerodromą, radijo stotį ir prezidentūrą.

Reikalai pasitaisė, kai miegojęs pasaulis patyrė apie naują Sovietų valdžios žygį savo žemei padidinti ir galybei sustiprinti.

Prezidentas Carteris ne tik Brežnevą melagiu išvadino, bet ėmėsi žygių, kurie jam yra galimi, sustabdyti naujų tautų pavergimą ir ramiai gyvenusių žmonių prijungimą prie Sovietų Sąjungos.

Amerika buvo informuota apie Sovietų karo jėgų koncentravimą Afganistano pasienyje, bet nemanė, kad Sovietų Sąjunga taip jau begėdiškai laužys tautinius įstatymus ir įsiveržė į taikiai gyvenančių modernių ginklų neturinčią valstybę. Prezidentas Carteris karo neskels, bet ėmėsi priemonių Sovietų ekspansijai apvaldyti. Jis kreipėsi į Jungtinių Tautų Saugumo tarybą. Tuose posėdžiuose buvo nurodyti visi tautiniai įstatymai, kuriuos Sovietų valdžia sulaužė. Dešimt Saugumo tarybos narių pasmerkė Sovietų valdžią ir įsakė tuojau atšaukti savo karo jėgas iš Afganistano. Rusai naudojo veto teisę, bet pasmerkimo nesulaikė. Klausimas buvo perkeltas į specialią Jungtinių Tautų asamblėją, bet ir ten Sovietų valdžios elgesys buvo pasmerkimas. Didelė dauguma reikalavo, kad Sovietų karo jėgos būtų atšauktos iš Afganistano.

Prezidentas Carteris šiais veiksmais nesitenkino. Jis uždraudė rusams parduoti jau užpirtus javus, elektroniškas mašinas, rusų kariuomenės sunkvežimiams užsakyti "starterius" ir visą eilę kitų rusams būtinų mašinų.

Antradienio vakare sekretorius Cyrus Vance, pasitaręs su Saugumo Tarybos nariais, visam pasauliui ir Sovietų valdžiai pranešė, kad Sovietų Sąjunga privalo atšaukti savo karo jėgas iš Afganistano. Jeigu Sovietų valdžia iki vasario 1 dienos neatšauks Sovietų karo jėgų iš Afganistano, tai visas pasaulis boikotuos Maskvos rengiamą Olimpiadą.

Paašikėjo, kad sekretorius Vance veikė ne vienas. Valstybės sekretoriaus pavaduotojas Warren Christopher, praėjusią savaitę aplankęs Didžiąją Britoniją, Prancūziją, Vokietiją ir Italiją, pranešė Washingtonui, kad visos didžiosios valstybės yra pasirengusios boikotuoti ruošiamą Sovietų Olimpiadą Maskvoje. Šiuo reikalu keliama įvairūs pasiūlymai, bet laisvasis pasaulis, įskaitant arabus, Indiją, Japoniją, Pacifiko salas, Australiją, Kiniją, Zelandiją ir kitas valstybes, kurios reikalauja atšaukti karo jėgas iš Afganistano.

M. Šileikis

Potvynio madona

PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KETVIRTOJO KONGRESO NUTARIMAI

(Tęsinys)

LIETUVIŲ KALBA

Daug lietuvių kilmės jaunimo nekalbą lietuviškai ir jam yra ypač sunku užmegzti ryšius su kitų kraštų lietuvių kilmės jaunimu. Dėl lietuvių kalbos nemokėjimo tokio jaunimo nepasiekia informacijos lietuvių kalba.

Švietimas yra vienas būdas klausio nuo šeimos ir bendruomenės santykiavimo. Šeimoje jis nėra pakankamai išvystytas. Todėl prašome PLB švietimo tarybą atkreipti stiprų dėmesį į lietuvių kalbos mokymo priemones ir mokytojus. Prašome Tarybą paskelbti žinias apie stipendijas ar kitokią piniginę paramą, skiriamą lietuvių kalbos studentams.

Kraštų LJS valdybos ragina mus ieškoti naujų būdų už

megzti ryšius su lietuviškai nekalbančiu lietuvių kilmės jaunimu ir įtraukti jį į savo veiklą. Tačiau reikia nepamiršti, kad gyvenamojo krašto kalbos įtakai, svarbiu plačiau lietuvių kalbą naudoti.

ŠEIMA

Šeima yra esminė bendruomenės dalis. Tautos ateitis priklauso nuo šeimos ir bendruomenės santykiavimo. Šeimoje formuojami dvasiniai pagrindai ir kultūrinės vertybės, kurios puoselėja bendruomenę.

Labai didelę reikšmę turi pradinis šeimos vystymosi laikotarpis, kuriame didelės pastangos yra dedamos į materialinių ateities užtikrinimą. Dėl šio šiuo metu šeimos atitilsta nuo lietuviškos bendruomenės veiklos. Jaunų šeimų nedaug.

Brežnevas, patyręs apie prez. Carterio užsiminimą nevykti į Maskvos Olimpiadą, labai piktai nusijuokė. Prez. Carteris to nepajėgęs padaryti, nes šimtai kambarių jau užsakyti dar nebaigtuose statyti nakvynės namuose. Tai būtų didelė apgavystė.

Brežnevas, matyti, užmiršo, kad didžiausią apgavystę padarė jis pats. Pasizadėjęs respektuoti nepriklausomai savo reikalus tvarkančias tautas ir valstybes, reikia palikti ramybėje. Jis privalo žinoti, kad negalima vergų darbo naudoti ginklams gaminti, o vėliau vergti kitas tautas ir išnaudoti valstybes. Žmonija šimtus metų kovojo prieš šitokią elgesį. Rusai turės pasitraukti ne tik iš Afganistano, bet ir iš pavergtų Pabaltijo valstybių.

lytvimas lietuviškoje veikloje yra ypatingai skaudus ir žalingas. Skatiname Jaunimo sąjungą ieškoti veiklos būdų ir formų jaunais šeimais priartinti prie lietuviškos veiklos, organizuojant talką auklėjimo problemoms spręsti, organizuojant šeimų stovyklas ir panašiai.

Suprasdami jaunų tėvų sunkų uždavinį, auklėjant vaikus gyvenamojo krašto įtakoje, prašome PLJS valdybą, panaudojant jaunais lietuviams profesionalais, išiešti lietuviško tautinio sąmoningumo auklėjimo vadovėlių, tinkantį da

bartinams laikams. Vis gausėja tautiškai mišr šeimos. Ši tautos dalis dažnai perima tautos vertybes ir turėtų būti šalinama iš lietuviško gyvenimo. Turime rasti vietų tautiškai mišrių šeimų nariams mūsų veikloje. Siekdami įjungti mišrias šeimas į lietuvišką gyvenimą, prašome kraštų LJS dėti visas pastangas įprasminti ir palaipsniui pagyventi šių šeimų dalyvavimą savo veikloje, atsižvelgiant į jų norus ir interesus. Siūloma aktyviau ieškoti tokių šeimų ir suteikti joms informaciją apie lietuvišką gyvenimą.

LIETUVIŲ SPAUDOS

Išėjusių lietuvių spaudos paskirtis yra būti pavergtos tautos laisvą balsu ir visą išieiviją jungiančiu elementu.

Skatiname lietuviškos spaudos bendradarbius siekti tautinės vienybės, informuojant ir auklėjant lietuviškąją visuomenę bei vertinant idėjas ir įvykius. Mums rūpi, kad išieivijos spauda puoselėtų lietuvių kalbą ir vadovautų spaudos laisvės principais, objektyviai ir kritiškai svarstydama lietuvių išieivijos bei Lietuvos reikalus.

Pripažindami ir vertindami lietuviškos spaudos reikšmę šieivijų visuomenėje, pagėdijame, kad joje būtų vengiamas to, kas trukdo išieivijos tikslų įgyvendinimą. Objektvyumo, tolerancijos bei žinių apie Lietuvą stoka ir panašūs neigiami reiškiniai atbaido lietuvių jaunimą nuo išieivijos spaudos. Tačiau išieivijų jaunimas mažai domisi lietuvių spauda ir dėl per silpno lietuvių kalbos mokėjimo, nenoro savo darbu prisidėti prie jos tobulinimo ir abejingumo spausdintu žodžiui. Todėl siūlome PLJS valdybai rūpintis jaunimo leidiniu, kuriame būtų spausdinami straipsniai apie lietuvių jaunimo problemas bei interesus.

(Bus daugiau)

Ltn. PETRAS BIRZYS

Karininkas Antanas Juozapavičius

(Ištrauka iš biografijos)

1. NUO KODIKYSTES IKI SUGRĮŽTANT Į VILNIŲ

(Tęsinys)

Taip elgėsi visi vokiečiai, pradėdami nuo eilinio kareivio baigiant jų viršininkais — karininkais. Jie nepaisė vietos administracijos, milicijos ir kariuomenės prašymų ir perspėjimų. Juokėsi, tyčiojosi, kai atėdavo pas vokiečių brigados vadą gyventojai skūstis dėl jų karių plėšimų, vagysčių ar kitų šunybų.

III. KARININKO JUOZAPAVIČIAUS TAKTIKA

(Pirmas ginkluotas lietuvių susirėmimas su vokiečiais Alytuje)

1919 m. vasario m. 8 d. 1 lietuvių pėst. pulko štaban atvykę keletas miesto gyventojų, vėliau ir milicijos atstovai, pranešė, kad vokiečiai plėšia krautuves ir gyventojus. Pranešę prašė pagalbos. Karininkas Juozapavičius, kaip pulko vadas, davė įsakymą išsiųsti į miestą sustiprintus patrulius. Bevaikėdami patruliai po miestą vieno krautuvėje išgirdo riksmą. Įėję į vidų rado 3 vokiečius kareivius, plėšiančius krautuvę. Vokiečiai savininką žydą, prispyrę prie sienos, durtu-

vus atstatę, reikalavo krautuvės kasos. Krautuvėje prekės išverstos, išdraskytos. Vokiečių kišenės ir užančiai pilni įvairių krautuvėje prisiplėstų prekių. Tai buvo 12 — 13 val.

Patruliai, nieko nelaukdamai, suareštavo plėšikus ir nuvarė juos pulko stovyklon, kur jie buvo pasodinti, karin. Juozapavičiaus įsakymu, pulko daboklėn.

Apie įvykį pulko vadas įsakė tuojau pranešti vokiečių brigados vadui ir prašyti atsiųsti priėmėjus nusikaltėlius pargabenti.

Iki vakaro iš vokiečių jokių žinių nebuvo. Suimtieji sėdėjo pulko daboklėje.

Apie 18 val. vokiečiai su kulkosvaidžiais apsupo Pionierių kareivines, kuriose formavosi I-mo pėst. pulko I-mas batalionas.

Vokiečiai šio bataliono vadui įteikė ultimatumą: tuojau paleisti iš daboklės 3 suimtuosius vokiečius. Neišpildžius gi visas batalionas bus nuginkluotas ir išsklaidytas.

Bataliono vadas į vokiečių ultimatumą paaiškino, kad 3 vokiečiai, plėšikai pulko vado areštuoti ir tik jo įsakymu gali būti paleisti, kad pulko daboklė yra 2 bataliono stovyklos rajone Saratovo kareivinėse ir kal vokiečių ultimatumo — reikalavimų jis negali išpildyti.

Tada vokiečiai, I-mą batalioną apleidę, puolė II-rą batalioną, kur buvo karin. Juozapavičius su savo štabu.

Nors vokiečiai telefono ryšį po įvykių I-mame batalione pertraukė ir jau pulko štabas su I-muoju batalionu susikalbėti negalėjo, tačiau kar. Juozapavičius iš šalies gavęs pranešimą apie įvykį, tikėdamas, kad tas pats gali pasikartoti pas jį, nusprendė vokiečius sutikti ginkluota jėga.

Vokiečiai su 4 kulkosvaidžiais kareiviais ir 3 karininkais, perėję Nemuno tiltą, ramiai keliu žygiavo Saratovo kareivinių link, ir tik pasiekus upės pakraują, prieš lygumą, ties kareivinėmis buvo suplenuota pastatyti tinkamose vietose kulkosvaidžiai, išsiplinti į grandinę ir vykkti "statyti ultimatumus".

Vienas tų trijų vokiečių karininkų buvo medikas. Jisai, kaip vėliau paaiškėjo, ir vedė puolimo akciją.

Netrukus prieš tai karin. Juozapavičius įsakė visam batalionui — pavaduotojų mokyklai (Pavaduotojų mokykla — dabar mokoma kuopa) išsiplinti kovos tvarkoje, grandinėm ir išsiskirstyti taip, kad vokiečius lyg maišan uždarius, šaudant gi kad būtų kryžiška ugnis.

Ir iš tikro: vokiečiai, kiek pasirtinę prie kareivinių, pasijuto netikėtai iš visų pusių apsupti. Ant jų durtuvų pasirodė baltos skepetaitės. Čia juos bematant nuginklavo. Atimta amunicija, ginklai arkliai. Vokiečių karininkai pareikalavo nvesti pas pulko vadą.

Kai juos atvedė pulko štaban, karin. Juozapavičius, pamatęs 3 vokiečių karininkus, nesisei-

kindamas su jais ir neprašydamas prisėsti, rūšiai, bet taktiškai, paklausė:

Ko gi Tamstos čionai ir mūsų kareivines atvykote?

Klausė lietuviškai, nors susikalbėti su jais ir vokiškai pats galėjo. Vertikas aiškino vokiečiams kar. Juozapavičiaus kalbą. Vokiečiai atsakė:

— Esame parlamentariai, prieš mūsų nuginklavimą: reikalaujame, patenkimo: a) paleisti mūsų areštuotus vokiečius, b) sugrąžinti viską, ką atimta mus nuginkluojant ir c) sugrąžinti mums laisvę ir garbę.

Karin. Juozapavičius vokiečiams atsakė:

Nuo kurio tai laiko, išauklėti senose kareivinėse tradicijose, karininkai, užsimirę, kaip parlamentariai niekad niekur ginkluoti nesiveržia? Nejaugi jaunai Lietuvos kariuomenei teks mokytis vokiečius parlamentarizmo dėsnių? Nejaugi vokiečiai karai tuo labiau karininką, juos užmiršo? Areštuotus vokiečių plėšikus jūs visada galėjot gauti nors ir per vieną atsiųstą paš mane su tinkamais įgaliojimais, kari, be ginkluotos intervencijos. Anie jų areštą buvo pranešta vokiečių brigados vadui.

Išdrąsinęs vokiečių karininkas (medikas) atsakė, būk jiems visai neįdomu, ką pulko vadas pranešias jų vadovybei. Jie esą įgalioti vietos "Soldatenrate" ir reikalauja areštuotus paleisti.

(Bus daugiau)

SVENTO RASTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKSCIONIUI

"Laimingas, kuris padarė Viešpatį savo
pasitikėjimo dalyku". — Psa. 40: 4.

Jei mes paliekame pasaulį ir pasidarome Viešpaties žmonės, pilnu tikėjimu priimame jo patarimus, pasišvenčiame ir pasizadame vykdyti Viešpaties valią, tai galime tikėtis pavelėti visa, ką jis pažadėjo. Tuokart mes galime sakyti: "Nebejokiui pikta, nes tu esi su manim, tavo lazdai ir tavo ramstis padės mane." Tokių bus nuolatinių Dievo atstovais ir pasaulio laimintojais Tūkstantmetiniame amžiuje. Taigi, pasinaudokime visomis tikėjimo ir ištikimumo pamokomis, žinodami kad toks elgesys patinka Dievui, ir kad tokiems plnei pasišvenčiusiems Kristaus pasekėjams bus duotas pažadėtasis atlyginimas danguje. "Taip bus jums gausiai parūpintas jėgimas į amžinąją mūsų Viešpaties ir Išganytojo Jėzaus Kristaus karalystę."

SV. RASTO TYRINETOJAI

J. Muzikant, 185 Van Pelt Avenue, St. Louis, Mo. 63105

DR. K. G. BALUKAS

AKUŠERIAI IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building) Tel. LU 5-6446
Pirmą ligonius pagal susitarimą.
Jei neatliepia, skambinti 374-8004

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinics
Medicinos direktorius
1928 S. Main Rd., Westchester, IL.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antra šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2723

TEL. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBŲ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2611 W. 71 St. Tel. 737-5145
Tikrina akis, Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Jėdarda treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val. antradienį, 1-4 popiet,
ketvirtadienį, 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-7880
Residentų telefonai: 448-3545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Gendro praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofiso 2652 WEST 57th STREET
Tel. PR 8-1223
OFISO VAL.: pirmą, antradienį, trečiadienį
ir penktadienį 9-5 val. vak. Šeštadienį
nė 2-4 val. popiet ir kitu laiku
pagal susitarimą.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezės. Med. ban-
džiai. Speciali pagalba klijams
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-5 ir 6-8. Seštadieniais 9-1
2620 West 63rd St., Chicago, IL 60629
Telef.: P-Rose 6-5884

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

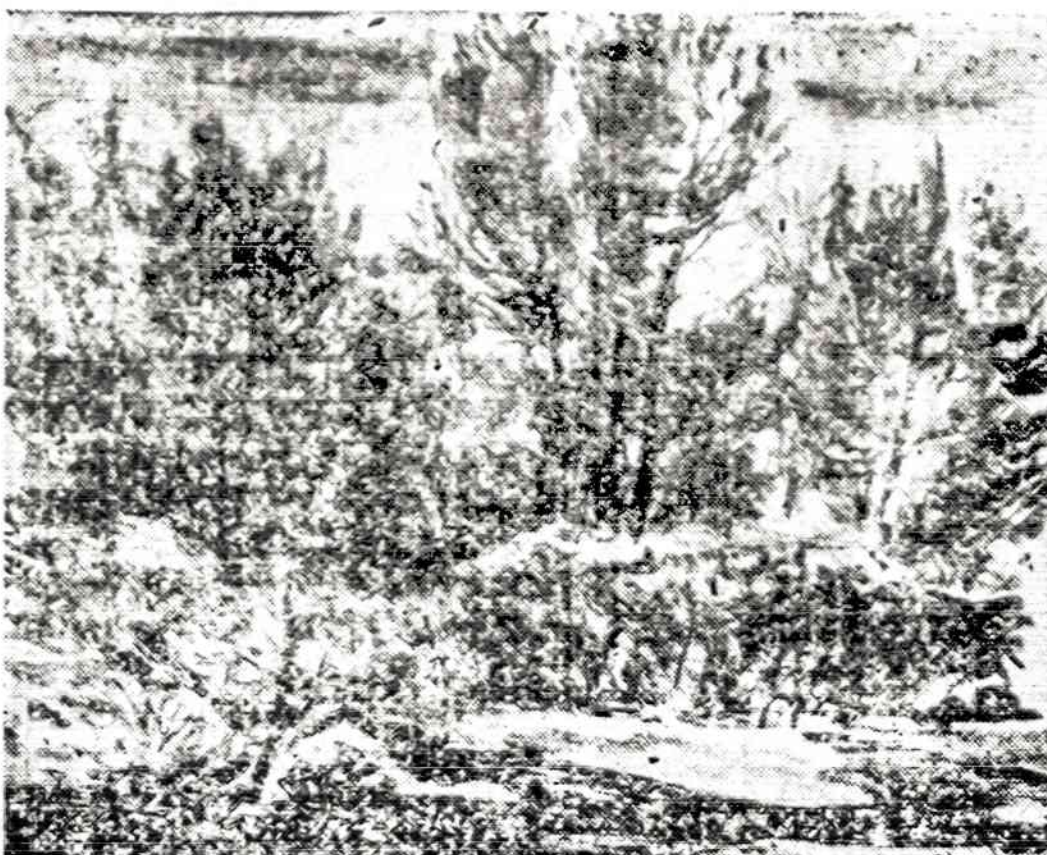
PERKRAUSTYMAI

MOVING

Laidimas — Pilna apdrauda
2EMA KAINA
R. BERNAS
Tel. WA 5-3653

MOVING

Apdraustas perkraustymas
ir įvairių atsikim.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 374-1882 arba 374-5994

Stepono Kairio atsiminimai

(Tėsinys)

— Taip, tėve, po dviejų savai-
čių pradėta mokslas.

Patylėjo ir jau sujaudintu bal-
su vėl tarė:

— Ar nebus gana to mokslo?

Baigėi septynias; tavo draugai

įvažiavo seminarijose su keturiu

mis ir jau greit bus šventinami.

Man žodžiai įstrigo gerkleje.

Sustyru. Po kojų netekau žemės;

kambarelis aplinka kaž-

kaip šnyko; ištuštėjusioje erd-

vėje beliko tėvas, tiksliau ta-

čiant, jo duotasis klausimas. Už

griuvo kaip kalnas ir prislėgė.

Atsakymas, kurį nekarta buvau

sau kartojęs, įstrigo gerkleje.

Gerai žinojau, ką tas atsakymas

tėvui reikėjo, ir buvo nepake-

liamai sunku. Susikauptau ir

pasirūžau.

— Tėve, aš nenoriu važiuoti

seminarijose.

Dabar mano atsakymas pri-

trenkė tėvą. Ilgai tylėjo. Po to

dėl jo balsu paklausė:

— Dėl ko?

Ir vėl tylėjo. Tėvui buvo leng-

viau paklausti, negu man atsa-

kėti. Dėl ko? Mano pagrindinis

motyvas buvo tas, kad negalė-

jau būti kunigu. Negalėjau dėl

to.

D. Free distribution (including

sample) by Mail, carrier delivery, or

any other means. Average No. copies

each issue during preceding 12

months 50. Single issue nearest to

filig date 50.

E. Total No. of copies distributed.

(Sum of lines C and D). Average

No. copies each issue during prece-

ding 12 months 3,175. Single issue

nearest to filig date 3,350.

F. Office use, left-over, unaccommod-

ated after printing. Average No.

copies each issue during preceding 12

months 25. Single issue nearest to

filig date 25.

G. Total Average No. copies each

issue during preceding 12 months

3,175. Single issue nearest to filig

date 3,350.

H. I certify that the statement made

by me above are correct and complete

Ch. Austin,
business manager

to kad nebetikėjau tuo, kuo

keičiu kunigas turėjau tikėti. Ne-

galėjau eiti kunigo pareigų.

Joms eiti pagrindo netekęs. Ar

galėjo seminarija man tikėjimą

gražinti? Buvau tikras, kad ne.

Kuo tuomet galėjau pateisinti

stojimą seminarijose, iš pat pra-

džių užsimaudamas kaukę? Prieš

savę aš neturėjau reikalo aiš-

kintis. Bet kaip tai galėjau pa-

aikinti tėvui, kai pirmutinis

mano pasisakymas, kad nebeti-

kiu taip, kaip esu tikėjęs, vers

griuvo kaip kalnas ir prislėgė.

Atsakymas, kurį nekarta buvau

sau kartojęs, įstrigo gerkleje.

Gerai žinojau, ką tas atsakymas

tėvui reikėjo, ir buvo nepake-

liamai sunku. Susikauptau ir

pasirūžau.

— Tėve, aš nenoriu važiuoti

seminarijose.

Dabar mano atsakymas pri-

trenkė tėvą. Ilgai tylėjo. Po to

dėl jo balsu paklausė:

— Dėl ko?

Ir vėl tylėjo. Tėvui buvo leng-

viau paklausti, negu man atsa-

kėti. Dėl ko? Mano pagrindinis

motyvas buvo tas, kad negalė-

jau būti kunigu. Negalėjau dėl

to.

D. Free distribution (including

sample) by Mail, carrier delivery, or

any other means. Average No. copies

each issue during preceding 12

months 50. Single issue nearest to

filig date 50.

E. Total No. of copies distributed.

(Sum of lines C and D). Average

No. copies each issue during prece-

ding 12 months 3,175. Single issue

nearest to filig date 3,350.

F. Office use, left-over, unaccommod-

ated after printing. Average No.

copies each issue during preceding 12

months 25. Single issue nearest to

filig date 25.

G. Total Average No. copies each

issue during preceding 12 months

3,175. Single issue nearest to filig

date 3,350.

H. I certify that the statement made

by me above are correct and complete

Tai buvo pirmą kartą pasaky-
tą, ką tėvas savyje nešiojo kaip
niekam nepatikimą jo gyven-
mo paplįstį, jeigu ji teisingai
supratau. Darnioje mūsų šeimo-
je niekas vaiku nepastebėjome,
kad tėvo ir motinos santykiai
bet kada būtų buvę apsiniaukę
ir šaltumu padvelkę į mus, vai-
kus, tiek visuomet jautrius sei-
mą.

Ką aš galėjau pasakyti prieš
tėvą išvedžiojusi? Nieko, vi-
siškai nieko. Kunigo idealas jam
buvo tiek kilnus, kad prie jo
man nieko daugiau nedėrėjo
nėdėti. Apie šeimyninį gyven-
imą aš tuomet negalvojau, ir ki-
tu motyvu eilėje jis dar nie-
ko man nesvėrė. Bet negalėjau
eiti ir prieš save patį. Mediniais
žodžiais staiga išdžiūvusioje bur-
to eilėje:

— Tėte, negaliu būti kunigu.

Tėvo veidas sustingo suakme-

nėjusiais krumpliais; kiek patylė-

jo ir jau kietu, įsakančiu balsu

tarė:

— Gerai. Ryt iš ryto kelsis su

vėsaus, duosiu tau apsiuti na-

gines kaip visi ir eisi arti. Pa-
žiūrėsi, kaip lengva uždirbti duo-

na.

(Bus daugiau)

VYTAUTO DIDŽIOJO SAULIŲ

RINKTINĖS VEIKLA

Sių metų sausio 13 d. Saulių

namuose įvyko Vytauto Didžio-

jo sauliu rinktinės valdybos po-

sėdis. Priimta 7 nauji nariai,

apsvarstyta daug einamųjų rei-

kalų ir numatyta keli kultūri-

niai ir pramoginiai renginiai.

Vasario 17 d. sauliai organi-

zuotai autobusais vyks į Rock-

fordą. Ten bus rockfordiečių

svečiai ir prisidės prie iškilmi-

ų Vasario 16 paminėjimo. No-

rintieji vykti prašomi registruo-

ti pas rinktinės moterų vadovę

oną Cecevičienę, Tel. 523-4526.

Visuotinis metinis narių susi-

rinkimas įvyks vasario 3 d. 2

v. pp. sauliu namuose. Be kitų

svarbių reikalų, susirinkime bus

renkama nauja rinktinės valdy-

ba.

Rinktinė gali pasidžiaugti ir

jau praėjusių metų darbais.

Tarp kitų, buvo gražiai paminė-

ta sidabrinė organizacijos iš-

eivijoje gyvenimo sukaktis, su-

rengtos bendros kūčios, o me-

tams baigiantis, surengtas sau-

nus Naujų metų sutikimas...

Iš praėtų metų piniginių der-

laus paskirta spaudai, Lituani-

tinėms mokykloms, radio pro-

gramoms, šlapai ir kitiems lie-

tuvių kultūrinams bei visuo-

meniniams reikalingams 3,969 do-

leriai.

P. Venclova

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

Amerikos Lietuvių Piliečių Pašal-

ys klubo metinis narių susirinkimas

vyks sekmadienį, sausio 20 d., 12 val.

pietu laike Anelės salėje, 4300 So.

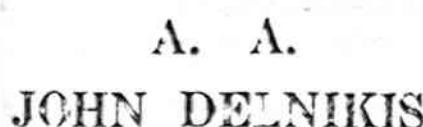
Palman Ave. Nariai prašomi atsilan-

kyti. Išgirsite komisijos raportus. At-

mintė, kad jau laikas užsimokėti

duokles. Bus ir kitas.

Rožė D'žgalvis, rašt.

A. A.

JOHN DELNIKIS

Gyveno Bridgeporto apylinkėje, Chicago, Ill.

Mirė 1980 m. sausio 15 d., sulaukęs 91 metų amžiaus.

Gimęs Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 75 metus.

Paliko nuliūdę draugai ir pažįstami.

Priklausė Amerikos Legiono Dariaus-Girėno postui

nr. 271.

Kūnas pašarvotas P. J. Ridiko koplyčioje, 3351 So.

Halsted St., Chicago.

Penktadienį, sausio 18 d., 10 valandą ryto bus lydimas

į Lietuvių Tautinės kapines.

Visi a. a. John Delnik'o giminės, draugai ir pažįstami

nucisirdžiai kviečiami dalyvauti laidojimo ir suteikti jam

paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka —

DRAUGAI IR PAŽĪSTAMI

Laidotuvių direktorius Povilas J. Ridikas. Tel. YA 7-1911.

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktoriat

6845 SOUTH WESTERN AVE

Trys Moderniškos Koplyčios

Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600

Tel. 737-8601

EUDEIKIS

GAIDAS — DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

605-07 SO. HERMITAGE AVENUE

Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE

Tele

